

Dosarul nr. 2rac-146/22

2-16172818-01-2rac-05072022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. A. Cucerescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

28 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Societatea pe Acțiuni „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban și Societatea cu Răspundere Limitată „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Regionale și Mediului, Agenția Proprietății Publice împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Splendorix”, a Societății cu Răspundere Limitată „Josan Prim”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „CIMS-73”, Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu privire la radierea dreptului de proprietate, constatarea nulității contractului de ipotecă, radierea ipotecii instituite și radierea interdicției instituite în temeiul preavizului dreptului de gaj,

împotriva deciziei din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Splendorix” și a fost menținută hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La 17 iunie 2016, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Splendorix” și a Societății cu Răspundere Limitată „Josan Prim”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „CIMS-73” și Întreprinderea de Stat „Cadastru” cu privire la constatarea nulității contractului de ipotecă, radierea din Registrul bunurilor imobile a ipotecii instituite în temeiul contractului de ipotecă, radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției instituite în temeiul preavizului de exercitare a dreptului de gaj.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este fondatorul SA „CIMS-73” și administrează 36,78 % din acțiunile acesteia, iar drepturile de acționar rezultă din contractul nr. 1/06 din 03 august 2015 de

cesiune a exercitării drepturilor de acționar și de administrare a SA „CIMS-73”, încheiat cu Agenția Proprietății Publice.

Reclamantul a mai notat că, din Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 945 din 20.08.2007 cu privire la măsurile de realizare a Legii nr. 121-XVI din 04 mai 2007 privind administrarea și deetatizarea proprietății publice (Lista bunurilor proprietate de stat supuse privatizării, nr. de ordine 11), la fel rezultă că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este fondator și acționar al SA „CIMS-73”.

A comunicat că, la data de 17 februarie 2009, SRL „Splendorix” a înaintat o acțiune împotriva SA „CIMS-73” cu privire la încasarea datoriei în mărime de 790 000 lei.

Reclamantul a precizat că, ulterior, în scopul stingerii datoriei de 790 000 lei, în cadrul procesului de judecată, SA „CIMS-73” a încheiat cu SRL „Splendorix” tranzacție de împăcare, prin care a transmis către acesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx.

A susținut că, prin încheierea din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție, tranzacția de împăcare a fost încuviințată, iar în temeiul acesteia, în Registrul bunurilor imobile a fost înregistrat dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile respective.

Ulterior, prin decizia din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, încheierea din 18 iunie 2009 a fost casată, fiind dispusă radierea tuturor înscrierilor făcute în Registrul bunurilor imobile în baza acesteia și remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecători.

Reclamantul a concretizat că, la 17 aprilie 2013, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Splendorix” împotriva SA „CIMS-73” a fost scoasă de pe rol, iar o altă acțiune nu a mai fost înaintată.

A subliniat că, cu toate acestea, în Registrul bunurilor imobile nu a fost radiat dreptul de proprietate al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile menționate.

Mai mult ca atât, după emiterea deciziei din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, SRL „Splendorix” a grevat imobilele cu ipotecă, înscrierile în Registrul bunurilor imobile fiind făcute în temeiul contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013.

Reclamantul a notat că, ipoteca respectivă a fost instituită în favoarea SRL „Josan Prim”, care la rândul său și-a exercitat dreptul la gaj, iar în rezultat, la 18 martie 2015, în Registrul bunurilor imobile au fost instituite interdicții în privința bunurilor imobile din speță.

Consideră că, ținând cont de faptul că încheierea din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost casată prin decizia din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, rezultă că SRL „Splendorix” ilegal a grevat cu ipotecă bunurile imobile cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx, care nu-i aparțineau.

Reclamantul a notat că, fără a avea un mandat expres în acest sens, SRL „Splendorix” a încheiat un act de dispoziție în privința bunurilor imobile menționate.

A mai indicat că, Ministerul, prin scrisoarea nr. 07-2/363 din 15 iulie 2015 a solicitat Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să radieze din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile cu nr.

cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx și să înscrie dreptul de proprietate asupra acestora în favoarea SA „CIMS-73”, anexând copia autenticată a deciziei din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată încheierea din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție.

Reclamantul a relevat că, prin scrisoarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău nr. 01- 10/607 din 06 august 2015, solicitarea a fost respinsă, fiind invocat faptul că serviciile solicitate se prestează contra plată, iar la cerere trebuie să fie anexată hotărârea instanței de judecată care să prevadă radierea dreptului de proprietate și a grevărilor cu ipotecă asupra acestor bunuri imobile, cu mențiunea că hotărârea este definitivă și irevocabilă.

A invocat că, refuzul Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău a constituit un motiv în plus pentru intentarea acțiunii respective, or, este unul nejustificat, deoarece decizia din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată încheierea din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție a fost emisă în ordine de recurs, iar potrivit art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Reclamantul au mai atras atenția asupra faptului că, prin scrisoarea expediată cu aviz recomandat nr. 06-3/329 din 02 iunie 2016, Ministerul a somat SRL „Splendorix” și SRL „Josan Prim” să se abțină de la încheierea oricăror acte de dispoziție asupra bunurilor imobile menționate, de altfel se va considera că acestea au acționat cu rea credință.

A solicitat reclamantul constatarea nulității absolute a contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013 încheiat între SRL „Splendorix” și SRL „Josan Prim”, în temeiul căruia s-au ipotecat bunurile imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx. Radierea din Registrul bunurilor imobile a ipotecii instituite în temeiul contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013. Radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției instituite în temeiul preavizului de exercitare a dreptului de gaj al SRL „Josan Prim” în privința bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx.

La 07 februarie 2017, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, suplimentar la cerințele înaintate în cererea de chemare în judecată a solicitat radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx.

Prin cererea din 28 februarie 2018, Agenția Proprietății Publice a solicitat să fie atrasă în calitate de coreclamant.

La 29 martie 2018, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Agenția Proprietății Publice au depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând: radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx; constatarea nulității absolute a Contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013 încheiat între SRL „Splendorix” și SRL „Josan Prim” în temeiul căruia s-au ipotecat bunurile imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx; radierea din Registrul bunurilor imobile a ipotecii

instituite în temeiul Contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013 în privința bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx; radierea din Registrul bunurilor imobile a interdicției instituite în temeiul Preavizului de exercitare a dreptului de gaj al SRL „Josan Prim” în privința bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx.

Prin hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis integral acțiunea. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx. S-a anulat contractul de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013 încheiat între SRL „Splendorix” și SRL „Josan Prim”, în temeiul căruia s-au ipotecat bunurile imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile ipoteca instituită în temeiul contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013 în privința bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx. S-a radiat din Registrul bunurilor imobile preavizul de exercitare al dreptului de gaj al SRL „Josan Prim” în privința bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx.

Instanța de fond a stabilit că, SRL „Splendorix” a dobândit dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx, în temeiul unui act judecătoresc care a fost casat, astfel ultima nu putea garanta executarea obligațiilor contractuale de împrumut prin gajarea bunurilor respective.

S-a reținut că, niciunul dintre pârâți nu a negat că bunurile imobile litigioase au intrat în circuitul civil în baza unui act judecătoresc casat, însă ultimii au invocat că sunt dobânditori de bună credință, precum și faptul că acțiunea este prescrisă, iar bunurilor nu pot fi revendicate din posesia pârâtului care le deține.

Instanța de fond a menționat că pârâții nu au prezentat probe care să confirme că sunt proprietari de bună credință, or, înscrisurile dosarului confirmă în mod cert că bunurile litigioase au intrat în circuitul civil în mod ilicit, iar pârâții nu pot invoca buna credință pentru a înlătura incidența dispozițiilor nulității absolute.

Respectiva concluzie derivă din aceea că, conform deciziei din 08 noiembrie 2012 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus radierea dreptului de proprietate și folosință al SRL „Splendorix” asupra bunurilor imobile litigioase, înregistrat în baza încheierii din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău, astfel, aceste bunuri nu putea fi gajate, or, prin decizia 08 noiembrie 2012, părțile care au încheiat tranzacția de împăcare la data de 05 iunie 2009, au revenit la poziția inițială.

Reieșind din cele expuse, instanța de fond a concluzionat despre necesitatea expunerii și asupra efectelor nulității contractului de gaj, care generează de drept asupra radierii din Registrul bunurilor imobile a înscrierilor efectuate în temeiul încheierii din 18 iunie 2009 a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău, precum și a înscrierilor efectuate în temeiul contractului de gaj litigios, încheiat la 26 februarie 2013 între SRL „Splendorix” și SRL „Josan Prim”, or, conform art. 495 lit. e) din Codul civil, dreptul de gaj încetează în cazul situațiilor prevăzute de legislație, cum ar fi declararea nulității contractului de gaj. În acest caz, gajul încetează cu efect retroactiv

în conformitate cu art. 219 din Codul civil, iar creditorul este în drept să pretindă repararea prejudiciului.

La 01 iulie 2019, SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a depus cerere de apel nemotivată, iar la 07 noiembrie 2019 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 01 iulie 2019, SA „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban a depus cerere de apel nemotivată, iar 11 noiembrie 2019 a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

La 01 iulie 2019, SRL „Josan Prim”, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-au restituit apelurile declarate de SRL „Josan Prim” și SA „CIMS-73”, din motiv că nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 11 septembrie 2019.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2019, s-a acceptat spre examinare apelul declarat de SRL „Splendorix”.

Prin decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SRL „Splendorix” și s-a menținut hotărârea din 30 mai 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond referitor la admiterea acțiunii.

S-a reținut că, actele cauzei denotă cu certitudine că la data semnării contractului de ipotecă SRL „Splendorix” nu era proprietar al bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx.

În condițiile în care SRL „Splendorix” nu dispunea de dreptul de posesiune, de folosință și dispoziție asupra bunurilor cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx, ultima nu avea dreptul să instituie ipoteca în favoarea SRL „Josan Prim”.

La rândul său, această încălcare denotă încălcarea normelor imperative ale legii la semnarea contractului din 26 februarie 2013, întrucât nimeni nu poate transmite mai multe drepturi decât le are el însuși.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile referitor la aceea că termenul de înaintare a acțiunii a fost depășit cu 3 ani și 2 luni, or, la caz sunt întrunite condițiile pentru nulitatea absolută a contractului de ipotecă nr. 885 din 26 februarie 2013, iar potrivit art. 217 alin. (3) din Codul civil, acțiunea în constatarea nulității absolute este imprescriptibilă.

Totodată, au fost respinse argumentele referitoare la omiterea termenului de adresare în instanța de contencios de către intimat, în ceea ce privește solicitările privind radierea datelor din Registrul bunurilor imobile, în acest sens instanța de apel argumentând că, admiterea acestor solicitări a avut loc drept urmare a anulării actului juridic inițial, și anume contractul de ipotecă, care atrage și anularea actelor subsecvente, datorită legăturii lor juridice.

În ceea ce privește argumentul, precum că cererea este semnată sau este depusă

de o persoană neîmputernicită, instanța de apel a relevat că, potrivit contractului de cesiune nr. 1/06 din 03 august 2015, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului a preluat de la Agenția Proprietății Publice exercitarea dreptului de acționar, inclusiv a obligațiilor și drepturilor de reprezentare a statului și de administrare a proprietății de stat în SA „CIMS-73”.

Prin urmare, dreptul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului de înainta cererea de chemare în judecată este fundamentat pe atribuțiile și împuternicirile legale dobândite în temeiul contractului nr. 01/06 din 03 august 2015, mai ales că Agenția Proprietății Publice este parte și deține în proces calitatea procesuală de coreclamant.

Încheierea din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au restituit apelurile declarate de SRL „Josan Prim” și SA „CIMS-73”, din motiv că nu au îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea din 11 septembrie 2019, a fost contestată cu recurs, iar prin decizia din 17 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a admis recursul declarat de SA „CIMS-73” și a casat încheierea din 28 noiembrie 2019.

Prin încheierea din 24 iulie 2020, Curtea de Apel Chișinău a acceptat spre examinare apelul declarat de SA „CIMS-73”, iar la data de 31 ianuarie 2022, SRL „Splendorix” a depus cerere de alăturare la apelul declarat de SA „CIMS-73”.

Prin încheierea din 31 mai 2022, Curtea de Apel Chișinău a încetat procedura în apel la cererea de apel declarată de SA „CIMS-73” și la cererea de alăturare la apel depusă de SRL „Splendorix”.

La 09 iunie 2020, SA „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei civile la rejudecare în aceeași instanță, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, prin abuzurile instanței de apel vădit au fost încălcat dreptul SA „CIMS-73” la apel și la recurs, or, instanța urma să remită recursul înaintat la Curtea Supremă de Justiție și ulterior, după pronunțare, instanța de apel urma să se pronunțe asupra litigiului dat.

A menționat că, instanța de apel a ignorat prevederile legale, precum și recursul declarat de SA „CIMS-73” și a emis decizia fără a examina toate circumstanțele invocate de către apelanți.

Recurenta a precizat că, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Agenția Proprietății Publice au înaintat acțiunea civilă în calitate de autoritate care gestionează acțiunile statului (36,785%-70622 acțiuni) în SA.

Prin urmare, având în vedere că acțiunea dată a fost înaintată de un acționar al SA „CIMS-73”, reprezentând interesele acesteia, denotă că ceilalți acționari urmau la fel să fie înștiințați despre examinarea litigiului dat și posibilitatea intervenirii în calitate de coreclamant, ori, un pachet important de acțiuni în cadrul SA „CIMS-73” îl deține și SA „Companie Feduciară a Feroviarilor” (27,04%-51916 acțiuni) și SRL „Europa Trust” (25,14-25,14 acțiuni).

La 20 iulie 2020, SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei încheieri de scoatere de pe rol a acțiunii.

În motivarea recursului recurenta a indicat că, în contractul nr. 1/06 din 03 august 2015 nu este prevăzut expres dreptul de a semna și înainta cereri în instanța de judecată, respectiv Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nu a fost în drept să înainteze acțiunea civilă, neavând împuternicirile legale.

Consideră că instanța de apel eronat și neîntemeiat a constatat, precum că SRL „Splendorix” nu era în drept să încheie un astfel de contract, deoarece ultima nu era proprietarul bunurilor date, or, la data încheierii contractului de ipotecă, SRL „Splendorix”, conform datelor din Registrul bunurilor imobile figura ca proprietar al acestor bunuri.

Recurenta a susținut că, nu este clar cum instanța de apel a constatat că SRL „Splendorix” nu a fost proprietar din cauza anulării actului de dispoziție judecătorească care a stat la baza înregistrării dreptului de proprietate, în acest context precizând că anularea actului judecătorească care a stat la baza înregistrării în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate al SRL „Splendorix” nu presupune anularea dreptului de proprietate, atâta timp cât nu a avut loc procedura legală de întoarcere a executării.

Mai mult, a specificat că executarea deciziei din 08 noiembrie 2012 nu a avut loc, iar în consecință datele din Registrul bunurilor imobile nu au fost modificate, ceea ce denotă că proprietar al bunurilor imobile amplasate în or. Codru, mun. Chișinău, cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx a fost și este SRL „Splendorix”.

Recurenta a mai invocat că, instanța de apel nu a luat în considerație faptul că prin decizia irevocabilă din 08 noiembrie 2012 s-a dispus admiterea recursului declarat de Constantin Struț asupra încheierii de respingere a cererii de revizuire, s-a dispus atragerea acestuia în calitate de intervenient accesoriu în procesul de judecată intentat de SRL „Splendorix” împotriva SA „CIMS-73” privind încasarea datoriei, având în vedere că Constantin Struț este membrul ÎP „Poiana Constructorilor” care folosește terenul cu suprafața de 2,0967 ha, teren ce aparține autorității publice locale, Consiliul or. Codru.

Astfel, recurenta a subliniat că anularea actului de dispoziție se referă în partea ce ține de terenul cu suprafața de 2,0967 ha, iar cu privire la bunurile imobile cu nr. cadastrale: xxxxx, xxxxx și xxxxx, instanța de recurs nu face referire, mai mult ca atât nu au fost invocate careva pretenții în privința bunurilor date.

Prin notificarea din 11 iulie 2022 și 18 iulie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 147, 158, Vol III).

Referințe nu au fost depuse.

La 05 decembrie 2022 SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 21 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, și a fost menținută încheierea din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa

participanților la proces, copia deciziei contestate la 04 mai 2020, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 179, Vol II), însă lipsește dovada recepționării acesteia.

Astfel, recursurile declarate la 09 iunie 2022 și 20 iulie 2020 sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursurile sunt inadmisibile din următoarele motive.

Cu privire la recursul declarat de SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Splendorix”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevelopativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de și SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În privința recursului declarat de SA „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că aceasta nu este în drept să-l declare, din următoarele considerente.

Conform art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 429 alin. (5) din Codul de procedură civilă, nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art. 430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

Iar potrivit art. 430 din Codul de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

Din suportul prezent la actele cauzei se atestă faptul că, prin decizia din 21 decembrie 2022 a Curții Supreme de Justiție a fost respins recursul declarat de SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan și a fost menținută încheierea din 31 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura în apel la cererea de apel declarată de SA „CIMS-73” și la cererea de alăturare la apel depusă de SRL „Splendorix”.

Prin urmare, SA „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban nu-și poate exercita dreptul legal de a ataca în ordine de recurs decizia din 21 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, or, procedura de apel inițiată la cererea de apel, depusă de SA „CIMS-73” a fost încetată.

Astfel, SA „CIMS-73” a pierdut în consecință dreptul de a ataca cu recurs decizia instanței de apel.

În susținerea opiniei enunțate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și decizia Curții Europene a Drepturilor Omului speța Manuel da Silva Reis contra Portugaliei din 11 ianuarie 2005, prin care un capăt de plângere a fost declarat inadmisibil ca urmare a neepuizării căilor interne de atac și anume, neexercitarea de către reclamanți din culpa lor a căii de atac apelul.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de SA „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban și SRL „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan, ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Societatea pe Acțiuni „CIMS-73”, reprezentată de avocatul Mihail Balaban și Societatea cu Răspundere Limitată „Splendorix”, reprezentată de avocatul Nicolae Leșan se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic